

I

(Riżoluzzjonijiet, Rakkomandazzjonijiet u Opinjonijiet)

OPINJONIJIET

IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

ID-79 SESSJONI PLENARJA IL-21 U T-22 TA' APRIL 2009

Opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni dwar pjan ta' azzjoni dwar il-mobilità urbana

(2009/C 200/01)

IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

- jiddispijaċih għall-fatt li l-Kummissjoni naqset milli tohroġ bil-Pjan ta' Azzjoni dwar il-Mobilità Urbana mistenni peress li dan jista' jnaqqas il-potenzjal ta' politika dwar il-mobilità urbana;
- jilqa' b'sodisfazzjon il-bosta inizjattivi li harġu fil-livell tal-UE dwar il-politika urbana u l-fondi tal-UE li diġà ffinanzjaw firxa ta' inizjattivi urbani, u għaldaqstant jemmen li huwa mehtieġ li nimxu lil hinn mill-Green Paper u nwessgħu iktar l-ambitu politiku tal-politika dwar il-mobilità urbana;
- jenfasizza l-importanza tal-iżgurar ta' mekkanizmi ta' finanzjar xierqa, flimkien ma' mekkanizmi sabiex issir hidma effettiva fi shubija. Għaldaqstant il-KtR japprova mudell fejn il-Pjanijiet dwar il-Mobilità Urbana jkunu implimentati permezz ta' ftehimiet pubbliku-pubbliku/pubbliku-privat sostenibbli u dejjiema jew permezz ta' Ftehimiet ta' Mobilità;
- jitlob lill-Kummissjoni biex twaqqaf strument finanzjarju li jhegġeġ liż-zoni urbani johlqu Pjanijiet dwar il-Mobilità Urbana. Dan l-istrument finanzjarju għandu jkun disponibbli direttament għal zoni urbani, mingħajr ma jkollhom jistrieħu fuq l-approvazzjoni tal-Istat Membru. Pjanijiet dwar il-Mobilità Urbana għandhom ikunu r-responsabilità tal-bliet infushom;
- jitlob li l-Kummissjoni Ewropea tagħti aktar valur lill-proċess billi tiffinanzja incentivi, skemi ta' għoti ta' premijiet u skambju tal-aħjar Prattika. L-opinjoni tal-KtR dwar il-Green Paper issuggeriet l-ekwivalenti ta' "Blue Flag Scheme" madwar l-Ewropa li tinghata fuq il-bażi ta' indikaturi speċifiċi lil zoni urbani b'livelli baxxi ta' tniġġis u kongestjoni.

Rapporteur ġenerali: Il-Kunsillier Sir Albert Bore, Membru tal-Kunsill tal-Belt ta' Birmingham (UK/PES)

Dokument ta' referenza

Konsultazzjoni mill-Parlament Ewropew tal-10 ta' Marzu 2009

I. RAKKOMANDEZZJONIJIET TA' POLITIKA

IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

Messaġġi ewlenin

1. jiddispjaċih għall-fatt li l-Kummissjoni naqset milli tohroġ bil-Pjan ta' Azzjoni dwar il-Mobilità Urbana mistenni peress li dan jista' jnaqqas il-potenzjal ta' politika dwar il-mobilità urbana;

2. jilqa' b'sodisfazzjon l-inizjattiva tal-Parlament Ewropew biex jöhroġ rapport fuq inizjattiva proprja u d-deċiżjoni tiegħu li jikkonsulta l-Kumitat tar-Reġjuni;

3. jilqa' b'sodisfazzjon il-bosta inizjattivi li hargu fil-livell tal-UE dwar il-politika urbana u l-fondi tal-UE li diġà ffinanzjaw firxa ta' inizjattivi urbani, u għaldaqstant jemmen li huwa mehtieg li nimxu lil hinn mill-Green Paper u nwessghu iktar l-ambitu politiku tal-politika dwar il-mobilità urbana. Fid-dawl tal-benefiċċji potenzjali li mobilità urbana u metropolitana msahha u sostenibbli tista' toffri lill-kwalità tal-hajja taċ-ċittadini tal-UE fiż-żoni urbani, lid-dekarbonizzazzjoni u d-dipendenza mnaqqsa fuq il-karburanti fossili, u lill-kompetittività ekonomika, huwa xieraq li l-UE ggedded l-isforzi tagħha f'dan il-qasam ta' politika. L-aġenda trid tkun koerenti u — fil-kuntest tal-prinċipju tassussidjarjetà — l-UE trid tassumi rwol ta' appoġġ għal azzjonijiet fil-livell lokali u reġjonali billi tippromovi l-ahjar prattiki, l-iskambju tal-esperjenzi u t-thegġig tar-riċerka u l-iżvilupp teknoloġiku;

4. jagħraf il-fatt li l-UE diġà tipprowdi appoġġ importanti għal riċerka relatata mal-mobilità urbana; fil-qasam tar-regolamentazzjoni dwar it-trasport pubbliku u fir-rigward ta' kwistjonijiet ambjentali. Ir-reazzjoni tal-KtR għall-Green Paper tal-Kummissjoni dwar il-Mobilità Urbana enfasizzat il-valur miżjud potenzjali fit-tul tal-promozzjoni tal-Pjanijiet dwar il-Mobilità Urbana, bhal dawk li diġà ġew żviluppati pereżempju fil-bliet Franciżi u Germaniżi, sabiex jiġu adottati b'mod usa' mill-bliet madwar l-Unjoni Ewropea, bhala mezz kif jiġu indirizzati l-kongestjoni urbana u t-niġġis ambjentali; jistqarr li huwa favur partecipazzjoni aktar qawwija tal-bliet fil-proġetti tal-UE fl-oqsma tal-mobilità urbana, il-ġestjoni tat-trasport pubbliku u l-kwistjonijiet ambjentali. Dan jista' jsehh billi l-programmi ta' riċerka jiġu adattati skont il-bżonn;

5. jenfasizza l-importanza tal-iżguraw ta' mekkaniżmi ta' finanzjar xierqa, flimkien ma' mekkaniżmi sabiex issir hidma effettiva fi shubija. Għaldaqstant il-KtR japprova mudell fejn

il-Pjanijiet dwar il-Mobilità Urbana jkunu implimentati permezz ta' ftehimiet pubbliku-pubbliku/pubbliku-privat sostenibbli u dejjiema jew permezz ta' Ftehimiet ta' Mobilità. Dawn il-Ftehimiet ta' Mobilità għandhom ikunu jistgħu jiksbu fondi mis-settur privat u minn programmi lokali, reġjonali u nazzjonali;

6. huwa tal-fehma li hemm rwol għall-UE, f'hidma mill-qrib mal-BEL, sabiex jiġu żviluppati strumenti finanzjarji innovattivi li jkunu kapaci jiffinanzjaw l-infrastruttura mehtieġa għall-mobilità sostenibbli u l-investment f'vetturi b'użu baxx tal-karbonju. Waqt li sal-lum inizjattivi f'dawn l-oqsma jintlaqgħu tajjeb, hija mehtieġa bidla sabiex minn proġetti iżolati eżemplari nimxu għal hidma mifruxa madwar l-Unjoni. Ftehimiet ta' Mobilità jistgħu jif-facilitaw it-twaqqif ta' shubijiet b'sahhithom bejn il-partijiet interressati li jkunu jistgħu jifilhu għal riskji assoċjati mal-livell sostanzjali ta' self kummerċjali mehtieg sabiex titmexxa 'l quddiem l-infrastruttura sostenibbli tat-trasport fuq skala kbira;

7. jappoġġja s-suggerimenti tal-abbozz tar-rapport tal-Parlament Ewropew li fil-perspettiva finanzjarja għall-2014-2020, għandha tiġi analizzata l-possibilità ta' strument finanzjarju Ewropew li jkun jista' jippermetti l-kofinanzjar ta':

— Pjanijiet dwar l-Ivvjaġġar Urban u Metropolitan (Pjanijiet dwar il-Mobilità Urbana) u

— Investment fil-mobilità urbana u metropolitana li jilhaq l-oġettivi ambjentali u soċjoekonomiċi tal-UE;

8. jitlob lill-Kummissjoni biex twaqqaf strument finanzjarju li jhegġeg liż-żoni urbani u metropolitana johlqu Pjanijiet dwar il-Mobilità. Dan l-istrument finanzjarju għandu jkun disponibbli direttament għal reġjuni u żoni urbani, minghajr ma jkollhom jistrieħu fuq l-approvazzjoni tal-Istat Membru. Pjanijiet dwar il-Mobilità Urbana għandhom ikunu r-responsabilità tal-bliet infushom. Ta' sikwit, fil-livell lokali u reġjonali, proġetti jiddipendu milli jiżguraw it-tahlita t-tajba ta' investment mis-settur pubbliku u minn dak privat, u l-UE tista' taqdi rwol biex tiffacilita dan;

9. jitlob li l-Kummissjoni Ewropea tagħti aktar valur lill-proċess billi tiffinanzja incentivi, skemi ta' għoti ta' premijiet u skambju tal-ahjar prattika. L-opinjoni tal-KtR dwar il-Green Paper issuggeriet l-ekwivalenti ta' "Blue Flag Scheme" madwar l-Ewropa li tinghata fuq il-baži ta' indikaturi speċifiċi lil żoni urbani b'livelli baxxi ta' tniġġis u kongestjoni;

Kummenti ġenerali

10. Sistemi tat-trasport urban effiċjenti, effettivi u sostenibbli jghinu hafna lill-kompetittività ekonomika tal-bliet, ir-reġjuni u l-Unjoni Ewropea kollha kemm hi. Waqt li l-applikazzjoni tal-prinċipju tas-sussidjarjetà twassal għall-konkluzjoni li l-iżvilupp ta' sistemi bħal dawn huwa r-responsabilità tal-awtoritajiet lokali u reġjonali kkonċernati, hemm rwol għall-Unjoni Ewropea fil-promozzjoni tal-ahjar Prattika, il-faċilitar tat-tagħlim komuni, l-aċċelerazzjoni tat-trasferiment tat-teknoloġija u l-iżgurar tal-kompatibilità tat-teknoloġiji użati sal-punt meħtieġ sabiex jiġi faċilitat il-moviment hieles tal-vetturi bejn l-Istati Membri;

11. Hekk kif ir-riċessjoni globali tmur għall-agħar u l-intraprizi Ewropej ibatu biex iżommu sehem tas-suq f'kuntest ta' swieq globali dejjem iktar kompetittivi, l-UE għandha tmexxi billi tagħti eżempju, u taqdi r-rwol tagħha biex tiżgura li l-kwalità tal-infrastruttura urbana għall-moviment tan-nies u l-prodotti tagħti lill-intraprizi Ewropej vantaġġ fuq il-kompetituri globali, minflok ma ddgħajjef il-kapaċità tagħhom biex jikkompetu. Għaldaqstant, huwa importanti hafna li jinżamm il-momentum wara l-inizjattiva tal-Mobilità Urbana li wasslet għall-pubblikazzjoni tal-Green Paper f'Settembru 2007, u li l-UE timpenja ruhha għal azzjonijiet tanġibbli li jmexxu din l-aġenda 'l quddiem.

Rakkomandazzjonijiet fl-Abbozz ta' Rapport tal-Parlament Ewropew:

Accellerazzjoni tar-riċerka u tal-innovazzjoni Ewropej fil-qasam tal-mobilità urbana

12. jappoġġja r-reviżjoni, l-evalwazzjoni u l-armonizzazzjoni immedjata tal-istatistika u l-bażi tad-data urbana attwali, sabiex tiġi evalwata l-htieġa li dawn jiġu aġġornati;

13. jappoġġja t-tnedija immedjata ta' portal tal-internet u forum Ewropew dwar il-mobilità urbana, sabiex jiġu ffaċilitati l-iskambju u t-tixrid tal-informazzjoni, tal-prattika tajba u tal-innovazzjonijiet, l-iktar fil-qasam tal-promozzjoni tat-trasport sostenibbli;

14. jappoġġja l-proposta għall-introduzzjoni ta' premju Ewropew annwali li jingħata lil inizjattivi u proġetti ta' kwalità għolja u li huma trasferibbli, iżda jissuġġerixxi li dan għandu jagħmel parti mill-introduzzjoni ta' premju ekwivalenti għall-"Blue Flag Scheme" madwar l-UE li jingħata fuq il-bażi ta' indikaturi speċifiċi lil żoni urbani b'livelli baxxi ta' tniġġis u kongestjoni ambjentali;

15. jappoġġja l-iżvilupp ta' inizjattiva CIVITAS ġdida, iżda jirakkomanda li l-mekkaniżmi għall-promozzjoni tal-introduzzjoni wiesgħa tat-tagħlim u l-innovazzjoni li jinholqu fi hdan proġetti CIVITAS jiġu riveduti u mtejba kull fejn dan huwa possibbli;

16. bhala prinċipju jappoġġja ż-żieda fl-iffinanzjar għall-programm ta' riċerka u żvilupp tal-ITS, iżda jagħraf li sabiex jint-laħqu l-aspirazzjonijiet għall-integrazzjoni u l-interoperabilità tas-sistemi jridu jingħelbu sfidi kbar;

Theġġig tal-ottimizzazzjoni tad-diversi modi ta' ċaqliq permezz ta' titjib tal-programmazzjoni urbana

17. sabiex jiġu inklużi żoni usa' ta' vjaġġar mid-dar għax-xogħol, jappoġġja bil-qawwa l-promozzjoni ta' pjanijiet tal-ivvjaġġar urban sostenibbli u integrati (Pjanijiet tal-Mobilità Urbana) iżda għandhom jitqiesu kwistjonijiet potenzjali ta' sussidjarjetà, peress li waqt li jeżisti rwol għall-UE sabiex tinentiva l-preparazzjoni ta' dawn il-pjanijiet fl-ispirtu tal-promozzjoni ta' Prattika tajba, id-deċiżjoni li jinholqu dawn il-pjanijiet hija r-responsabilità tal-bliet u r-reġjuni kkonċernati;

18. jappoġġja bil-qawwa l-proposta li l-iffinanzjar u l-kofinanzjar Ewropew ta' proġetti tat-trasport urban isiru fuq kundizzjoni li jinholqu dawn il-pjanijiet ta' Mobilità integrati, li jżidu mal-incentivar tal-UE għal dawn il-pjanijiet;

19. jappoġġja bis-shih it-tfassil ta' linji gwida dwar il-finanzjamenti tal-UE fil-qafas tal-istrumenti tal-politika reġjonali għall-investimenti, il-hidmiet u l-proġetti nazzjonali u reġjonali kkoordinati għat-trasport bejn il-bliet ta' daqs medju u ż-żoni ta' madwarhom sakemm dawn l-investimenti jirrispettaw l-għanijiet ambjentali u soċjoekonomiċi tal-UE, fosthom il-kisba tal-interoperabilità bejn il-mezzi kollha tat-trasport. Huwa jappoġġja wkoll l-introduzzjoni ta' strument finanzjarju Ewropew fi hdan il-perspettiva finanzjarja għall-2014-2020, li jippermetti l-kofinanzjar tal-pjanijiet ta' Mobilità Urbana, fejn jiġu ffinanzjati mhux proġetti iżda riżultati li jissodisfaw l-oġettivi ambjentali u soċjoekonomiċi tal-UE, u jitlob li tiġi investigata l-possibilità għal finanzjar bikri disponibbli għal inizjattivi pilot fuq skala żgħira. Huwa rakkomandat ukoll li strumenti iktar ambizzjużi jinstabu sabiex jiġu pprovduti fondi fuq skala ikbar bhala appoġġ għall-pjanijiet ta' Mobilità Urbana, li jkunu kontingenti fuq l-eżistenza ta' Ftehimiet ta' Mobilità Urbana pubbliku-pubbliku/pubbliku-privat li jiksbu fondi mis-settur privat u minn programmi lokali, reġjonali u nazzjonali;

20. jilqa' b'sodisfazzjoni it-tnedija ta' studju ta' esperjenzi fir-rigward tal-integrazzjoni tat-tariffi (inklużi smart cards) u jheġġeġ aktar studju dwar il-forniment ta' tagħrif intermodali fil-konurbazzjonijiet tal-UE u jitlob li l-interoperabilità tal-ismart cards tiġi investigata wkoll sabiex fil-gejjieni jkunu jistgħu jinkludu permessi ta' vjaġġar validi għal bosta żoni metropolitani fl-Unjoni Ewropea;

21. jappoġġja s-sejha lill-Kummissjoni biex tfassal rapport dwar it-tariffi urbani u l-każ favur linji gwida dwar tariffi bħal dawn u dwar tariffi tat-triq għal dhul fiċ-ċentri urbani u tal-bliet kbar. Waqt li huwa minnu li l-kumplessitajiet assoċjati ma' hidma bħal din huma konsiderevoli, hemm ukoll benefiċċji sostanzjali, l-iktar fir-rigward tal-kontribuzzjoni għal Pjanijiet ta' Mobilità Urbana koerenti u bhala pass lejn sistemi ta' pagamenti intermodali li jservu minn bankun wiehed ("one-stop");

It-trasport urban: settur industrijali u ta' teknoloġiji Ewropej li għandu jittqies fil-kuntest tal-Istrateġija ta' Liżbona u tal-pjan ta' rkupru tal-ekonomija Ewropea

22. jappoġġja bil-qawwa l-introduzzjoni ta' inizzjattiva Ewropea għall-istandardizzazzjoni u ċ-ċertifikazzjoni ta' tagħmir fir-rigward tas-sikurezza, il-kumdità (storbu, vibrazzjonijiet, eċċ.), netwerk ta' interoperabilità, aċċessibilità għal persuni b'mobilità mnaqqa, trasport sostenibbli u t-teknoloġiji tal-magni nodfa fuq il-baži ta' verifika tal-karbonju;

23. jappoġġja bil-qawwa proporzjon sinifikanti tal-approprijazzjonijiet rilaxxati mill-pjan ta' rkupru tal-ekonomija Ewropea li qed jiġu allokati għall-ifinanzjar ta' investimenti u proġetti tat-trasport urban li għadhom għaddejjin u li jistgħu jiġu ffinanzjati b'mod immedjat, fejn dawn l-investimenti huma konsistenti mal-indirizzar tal-oġettivi ambjentali u soċjoekonomiċi tal-UE;

Koerenza ahjar ma' politiki oħrajn tal-UE

24. jistieden lill-Kummissjoni Ewropea tippromovi aktar koerenza fil-livell lokali ma' politiki oħrajn tal-UE, bħal dawk relatati mal-ambjent, l-iżvilupp urban sostenibbli, it-trasport ta' passigġieri u prodotti f'żoni mhux urbani, il-bidla fil-klima u l-politika reġjonali.

25. itenni s-sejha tiegħu għat-twaqqif ta' mekkanizmu fil-livell tal-UE li jagħti rapporti dwar il-progress fit-tweqqif tal-Pjanijiet ta' Mobilità Urbana, sabiex iservu ta' xempju għal bliet oħrajn. Dan il-proċess għandu jinbeda bi studju benchmark iffinanzjat mill-UE li jhares lejn il-bliet madwar l-UE u l-approċċi tagħhom lejn it-tnaqqis tal-kongestjoni, it-tishih ambjentali u l-provvediment ta' mezzi ta' trasport aktar sostenibbli, fosthom mezzi mhux motorizzati.

Brussell, il-21 ta' April 2009.

Il-President
tal-Kumitat tar-Reġjuni
Luc VAN DEN BRANDE